

Sygn. akt XVII AmC 2373/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2012r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2012r., w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. B.**

przeciwko **R. M., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą S.**

o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje R. M., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą S., wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia z pkt 15 zd. 2 wzorca umowy o nazwie „Regulamin” o treści: „Towar uszkodzony zostanie naprawiony lub wymieniony na produkt pełnowartościowy, a jeśli będzie to już niemożliwe (na przykład z powodu wyczerpania nakładu), sklep zaoferuje klientowi inne, dostępne w sklepie towary do wyboru.”;

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII AmC 2373/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 czerwca 2011r. B. B. wniósł o uznanie za niedozwolone i zakazanie stosowania w obrocie z konsumentami postanowienia umownego zamieszczonego w załączonym wzorcu stosowanym przez pozwanego, a także o zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wskazał, że pozwany prowadzi działalność gospodarczą za pomocą internetu gdzie przedstawia konsumentom swoją ofertę, a ci mogą zawrzeć z nim umowę w sposób tzw. on line. Sporny wzorec stosowany przez pozwanego jest publikowany na stronie internetowej i zawiera następujące niedozwolone klauzule: „Sklep nie przyjmuje żadnych przesyłek odsyłanych za pobraniem. Towar uszkodzony zostanie naprawiony lub wymieniony na produkt pełnowartościowy, a jeśli będzie to już niemożliwe (na przykład z powodu wyczerpania nakładu), sklep zaoferuje klientowi inne, dostępne w sklepie towary do wyboru.” W ocenie powoda, przedmiotowe postanowienie jest abuzywne albowiem narusza art. 385¹ § 1 k.c. (pозew, k. 2).

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 sierpnia 2011r. (data stempla pocztowego) R. M. wniósł o oddalenie powództwa. Uzasadniając swoje stanowisko potwierdził, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), zaś sprzedaż oferowanych produktów prowadzi w formie sklepu internetowego za pośrednictwem sieci internet. Pozwany zaprzeczył jednak, aby powołane przez powoda postanowienie pkt 15 regulaminu stanowiło klauzulę niedozwoloną w rozumieniu przepisu art. 385¹ § 1 k.c. W jego ocenie, o ile postanowienie to nie zostało uzgodnione indywidualnie oraz nie dotyczy świadczeń głównych stron, to nie sposób uznać, aby kształtowało ono prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz – aby w skutek owej sprzeczności – doszło do rażącego naruszenia interesów konsumenta. Pozwany wskazał, że konieczność zamieszczania w regulaminie sklepu postanowienia

regulującego niemożność odesłania zakupionego u pozwanego towaru za pobraniem wynika z negatywnych w tym zakresie doświadczeń pozwanego, który w przeszłości dopuszczał możliwość takiej właśnie formy odsyłania towaru. Niejednokrotnie bowiem zdarzały się sytuacje, w których klienci pozwanego w adresowanych do pozwanego przesyłkach pobraniowych nie umieszczali deklarowanych do zwrotu towarów, o czym pozwany dowiadywał się dopiero w momencie sprawdzenia rzeczywistej zawartości przesyłki, tj. po uiszczeniu stosownej opłaty na rzecz nadawcy przesyłki. Zdaniem pozwanego, wykluczenie takiej formy odsyłania towaru w żaden sposób nie prowadzi do ukształtowania praw i obowiązków konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i w konsekwencji nie narusza ich interesów, zaś pozwanemu gwarantuje ochronę jego uzasadnionych interesów. Odnosząc się do zd.2 postanowienia pkt 15 regulaminu pozwany wskazał, iż oczywistym powinno być, że oferowany przez niego asortyment podlega okresowym zmianom z uwagi na m.in. wyczerpanie nakładu danego towaru, zaprzestanie jego produkcji. W przypadku zaistnienia takiej okoliczności pozwany przewidział możliwość zaoferowania konsumentowi innego towaru znajdującego się w aktualnej ofercie, w zamian za towar uszkodzony i nie nadający się do naprawy. W ocenie pozwanego, powołane uprawnienie konsumenta nie ma charakteru niedozwolonego postanowienia umownego i tym samym nie prowadzi do pogorszenia sytuacji konsumenta względem przedsiębiorcy (odpowiedź na pozew, k. 7-9).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. M. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą S., obejmującą sprzedaż towarów za pośrednictwem sklepu internetowego, umieszczonego pod adresem (...). Bezspornym, wobec przyznania przez pozwanego, jest fakt stosowania przez niego w obrocie konsumenckim wzorca umownego o nazwie „Regulamin”, w którego pkt 15 zawarte jest postanowienie o treści: „Sklep nie przyjmuje żadnych przesyłek odsyłanych za pobraniem. Towar uszkodzony zostanie naprawiony lub wymieniony na produkt pełnowartościowy, a jeśli będzie to już niemożliwe (na przykład z powodu wyczerpania nakładu), sklep zaoferuje klientowi inne, dostępne w sklepie towary do wyboru.” (Regulamin, k 4). Pozwany nie zarzucił niezgodności treści przywołanej klauzuli z treścią stosowanego przez niego wzorca, dlatego również ten fakt uznano za przyznany w oparciu o art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu podlega częściowemu uwzględnieniu.

Według art. 385¹ § 1 k.c., niedozwolonymi są te postanowienia umowy, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, o ile nie zostały uzgodnione indywidualnie i nie są postanowieniami określającymi w sposób jednoznaczny główne świadczenia stron. Trzeba podkreślić, że wymieniona w klauzuli generalnej przesłanka indywidualnego uzgodnienia nie ma jednak znaczenia przy przeprowadzaniu abstrakcyjnej kontroli postanowienia z wzorca umownego, bez względu na to, czy wzorzec był, czy też nie był, zastosowany przy zawieraniu jakiejś konkretnej umowy. Kontrola ta dokonywana jest ex ante i obejmuje jedynie wzorzec, nie zaś konkretną umowę.

W niniejszej sprawie działalność gospodarcza prowadzona przez pozwanego odpowiada działalności, do której mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 141, poz. 1176; dalej: usk). Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy, stosuje się ją do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, która nabywa tę rzecz w celu niezwiązanym z działalnością zawodową lub gospodarczą (towar konsumpcyjny).

W myśl art. 8 ust. 1 usk, jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość towaru zgodnego z umową oraz rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia. Z ust. 4 ww. przepisu wynika natomiast, że jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne

niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia.

W ocenie Sądu, zakwestionowane przez powoda postanowienie, zawarte w stosowanym przez pozwanego wzorcu o treści: „Towar uszkodzony zostanie naprawiony lub wymieniony na produkt pełnowartościowy, a jeśli będzie to już niemożliwe (na przykład z powodu wyczerpania nakładu), sklep zaoferuje klientowi inne, dostępne w sklepie towary do wyboru.”, jest sprzeczne z art. 8 ust. 1 i 4 usk, a w konsekwencji wyczerpuje przesłanki niedozwolonej klauzuli umownej z art. 385¹ §1 k.c. Przedmiotowy zapis przewiduje bowiem, że w przypadku dostarczenia konsumentowi towaru uszkodzonego, zostanie on przez sprzedawcę naprawiony lub wymieniony, a jeżeli nie będzie to możliwe, sprzedawca zaproponuje inny towar. Z przywołanego powyżej art. 8 usk wynika natomiast jednoznacznie, że w sytuacji gdy naprawa lub wymiana są niemożliwe (lub wymagają nadmiernych kosztów), kupujący może żądać stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy. Przepis ten nie wspomina o możliwości zaoferowania konsumentowi innego towaru. Tym samym, sprzeczność analizowanej klauzuli z wyżej przywołaną ustawą, oznacza jej sprzeczność z dobrymi obyczajami kupieckimi, które powinny polegać na zagwarantowaniu konsumentowi przynajmniej minimum praw chronionych przez ustawodawcę. Przesądza ona również o rażącym naruszeniu interesów konsumenta poprzez pozbawienie go możliwości realizacji uprawnień, przysługujących mu w razie niezgodności towaru z umową.

W ocenie Sądu, nie stanowi natomiast niedozwolonego postanowienia umownego zapis wzorca, według którego „Sklep nie przyjmuje żadnych przesyłek odesyłanych za pobraniem”. Stanowi on bowiem zabezpieczenie słusznego interesu przedsiębiorcy, poprzez wyłączenie obciążenia go kosztami przesyłki nadanej przez konsumenta w sytuacji, gdy żądanie z tytułu niezgodności towaru z umową okaże się nieuzasadnione, albo chociażby w sytuacji wskazanej przez pozwanego – gdy klienci w adresowanych do pozwanego przesyłkach pobraniowych wcale nie umieszczali deklarowanych do zwrotu towarów. Trzeba przy tym zaznaczyć, że przedmiotowe postanowienie nie kształtuje praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz nie narusza rażąco jego interesów. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej wystarczająco zabezpiecza w tym zakresie interesy konsumenta, ponieważ w art. 8 ust. 2 przewiduje wyraźnie, że nieodpłatność naprawy i wymiany w rozumieniu ust. 1 oznacza, że sprzedawca ma również obowiązek **zwrotu kosztów** poniesionych przez kupującego, w szczególności kosztów demontażu, **dostarczenia**, robocizny, materiałów oraz ponownego zamontowania i uruchomienia. Jeżeli zatem roszczenie kupującego z tytułu niezgodności towaru z umową okaże się usprawiedliwione, ustawa gwarantuje mu możliwość żądania zwrotu kosztów przesłania towaru sprzedawcy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385¹ § 1 k.c., Sąd uznał postanowienie zawarte w pkt 15 zd. 2 wzorca umowy za niedozwolone, zaś na podstawie art. 479⁴² § 1 k.p.c. zakazał jego wykorzystywania w obrocie z udziałem konsumentów. O oddaleniu powództwa w zakresie pkt 15 zd. 1 wzorca orzeczono na podstawie art. 385¹ § 1 k.c.

Podstawę prawną wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym stanowił przepis art. 479¹⁷ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty mogą być wzajemnie zniesione.

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzo na podstawie art. 479⁴⁴ k.p.c.

SSO Ewa Malinowska